

Številka: 212-33/2023/5
Naš znak: 06002
Datum: 29.04.2024

Minister mag. Bojan Kumer
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO
Langusova ulica 4
1000 Ljubljana

Zadeva: **Uvajanje nove metodologije obračunavanja omrežnine**
Zveza: Vaš dopis št. 360-49/2022-2430-18 z dne 16. 4. 2024

Spoštovani minister mag. Bojan Kumer,

svet Agencije za energijo (v nadaljevanju agencija) je 23. aprila 2024 na 112. redni seji, kot že večkrat doslej v okviru svojega rednega dela, analiziral uvajanje nove metodologije obračunavanja omrežnine in ni našel razlogov za njeno prestavitev. Agenciji je naložil, naj še naprej zbira informacije in argumente, ki bi lahko vplivali na morebitno dopolnitev metodologije.

Sam projekt prenove obračuna omrežnine poteka že vse od začetka leta 2021. Agencija je že v obdobju priprave študije opravila več javnih posvetovanj, na katere je povabila vso zainteresirano javnost in vse prejete pobude, predloge skrbno analizirala. Študijo je pripravil Elektroinštitut Milan Vidmar v konzorciju s Špansko univerzo Comillas, ki ima dolgoletne, številne mednarodno priznane reference pri razvoju in implementaciji metodologij za obračun omrežnine. Na podlagi študije je agencija izvedla javno obravnavo predloga nove metodologije, kjer je ponovno vsa zainteresirana javnost imela možnost sodelovanja. Zunanjo presojo študije iz vidika zagotavljanja skladnosti z zahtevami evropskega zakonodajnega svežnja »Čista energija za vse Evropejce« je opravil sodelavec Univerze v Firencah (Florence School of regulation), od koder izvira vsa teorija regulacije in oblikovanja tarifnih modelov za uporabo omrežij, ki je uveljavljena v vseh državah članicah EU. Tudi izkušnje in reference presojevalca na zadevnem področju, ki je med drugim tudi sodelavec MIT¹ govorijo same zase. Agencija je zahteve za izvajalca študije in presojevalca skrbno zastavila, posebej še zato, ker ustreznih izkušenj in referenc pri razvoju metodologij obračunavanja omrežnine v času javnega naročila študije kot tudi danes v Sloveniji pri ponudnikih storitev ni najti. S tem je agencija obenem zagotovila neodvisen in strokoven razvoj metodologije.

Novo metodologijo obračuna omrežnine je večkrat tudi javno podprla energetska stroka, med drugim so jo kot primer dobre prakse razpoznali tudi eksperti pri ACER²,

¹ <https://www.linkedin.com/in/tim-schittekatte-15b40b53/>

² The twentieth webinar of the Electrification Academy – »Electricity network tariff methodologies in Europe: Findings from ACER's report« (sklop Q&A z g. Akosom Hofstadterjem (ACER), 27. 9. 2023); prepis izjave dostopen na zahtevo

kot tudi vi spoštovani minister. Nazadnje v dopisu, ki ste ga agenciji posredovali oktobra lani. V tem dopisu ste eksplicitno navedli, da metodologijo agencije podpirate in da novih zamaknitev ne boste predlagali, ob tem pa izrazili kritiko dobaviteljem, da na prenovo obračuna še niso pripravljani.

Iz vašega dopisa, ki ga je tudi svet agencije skrbno preučil, izhaja, da dobavitelji električne energije informacijsko še vedno niso pripravljani, čeprav smo jim z odločitvijo lani jeseni dali dodatne štiri mesece, skupno so od uveljavitve metodologije imeli leto in osem mesecev časa za vse potrebne aktivnosti. Navajate, da so se s pobudo za predstavitev na vas obrnili predstavniki določenih interesnih združenj, ki pa se na agencijo niso obrnili, čeprav je izdajatelj metodologije agencija, ki mora biti neodvisna od kakršnihkoli političnih ali zasebnih interesov. Iz objav v medijih je izhajalo, da je izrazit nasprotnik prenovi obračuna omrežnine Gospodarska zbornica Slovenije.

Agencija in svet se zavedata kompleksnosti in odgovornosti uvajanja nove metodologije, saj prekinjamo desetletja staro paradigmo omrežnine, ki dejansko ne ustreza več zahtevam sodobnih elektroenergetskih sistemov in razmer, v katerih obratujejo. Zelo dobro se zavedamo zahtevnosti procesa uvajanja, ki temelji poleg organizacijskih in tehnoloških procesov na zakonodaji ter temu prilagojeni časovnici uvedbe.

Vsi smo prepričani, da je bilo časa za pripravo na spremembe pri dobaviteljih, operaterjih ter drugih deležniki na trgu dovolj. Na trgu so se že pojavila znanja in storitve, ki so v pomoč industriji, gospodinjstvom in drugim odjemalcem ter želijo prispevati k najboljši uporabi nove metodologije. Tudi strokovna združenja so obravnavala novo metodologijo ter jo pozdravila kot prispevek k boljši izrabi energetskih procesov pri mnogih porabnikih.

O pozitivnih učinkih prenove obračuna in pravični porazdelitvi stroškov med vse odjemalce je agencija že večkrat seznanila tako javnost kot tudi interesne skupine. Prenova obračuna omrežnine zagotavlja nediskriminatorno obravnavo vseh odjemalcev in sledi temeljnemu načelu določanja tarifnih postavk, da vsak odjemalec plača toliko stroškov, kot jih s svojim delovanjem omrežju povzroča. K temu vse evropske regulatorje, ne samo agencijo, zavezujejo evropske uredbe in direktive tako na področju oskrbe z električno energijo kot tudi zemeljskim plinom. Na agenciji smo prav tako dolžni zagotoviti, da bodo odjemalci deležni tudi koristi naprednih merilnih sistemov, ki so jih financirali z omrežnino. Glede na to, da iz NEPN in razvojnih načrtov elektrooperaterja izhaja ocena o izrazito povečanih potrebah po novih naložbah, kar bo vplivalo na povečanje omrežnine, je nujno da čim prej zagotovimo pravično porazdelitev stroškov med vse odjemalce, saj sedaj odjemalci na nizki napetosti plačujejo preveč, odjemalci na srednji napetosti in predvsem na visoki napetosti pa premalo omrežnine. S predstavitvijo uvedbe prenove obračuna omrežnine, ki jo predlagate na pobudo interesnih skupin, ki bodo po novem plačevali več oziroma toliko kolikor omrežje uporabljajo, bomo še dalje vzdrževali nepravilno stanje in s povečanjem potrebnih prihodkov iz omrežnine še dodatno bolj obremenili odjemalce, ki že sedaj plačujejo preveč. Med njimi so zagotovo tudi številna energetska revna gospodinjstva.

Nujno je treba izpostaviti tudi vse večji izpad prihodkov iz omrežnine zaradi t.i. samooskrbe, kar pokrivajo odjemalci, ki niso v shemi net meteringa. Pri analizi učinkov smo iz primerjave različnih profilov odjema ugotovili, da sedaj enočlansko gospodinjstvo, ki se ogreva na zemeljski plin ali toploto in plačuje še plinsko omrežnino

oziroma uporabo omrežij za daljinsko ogrevanje, plačuje tudi dvakrat več omrežnine za rabo elektroenergetskega omrežja kot odjemalec – tri ali štiri člansko gospodinjstvo, ki ima sončno elektrarno ob tem pa se ogreva s toplotno črpalko, polni električno vozilo in ima še številne druge energetske potratne naprave, ki uporabljajo električno energijo. Tak odjemalec je kljub sončni elektrarni pozimi celo bolj odvisen od elektroenergetskega omrežja kot odjemalec, ki nima sončne elektrarne in se ogreva npr. na plin. Prenova obračuna omrežnine je zato nujna tudi zaradi naslavljanja energetske revščine, saj prav energetske revna gospodinjstva oziroma odjemalci nimajo dovolj sredstev za naložbe v sončno elektrarno, za rabo omrežja pa plačujejo več od tistih oziroma celo namesto tistih, ki sredstva za tovrstne naložbe imajo.

Da bo zaradi pravične porazdelitve stroškov industrija, predvsem intenzivna industrija na visoki napetosti sedaj plačevala več, in sicer toliko kot obremenjujejo omrežje, smo prvič pregledno izpostavili že v okviru javnega posvetovanja in sicer na predstavitveni delavnici učinkov metodologije z dne 1. 12. 2021³ in kot epilog, v začetku 2022 še v končnem poročilu študije. Pa vendar omrežnina pri odjemalcih na SN predstavlja med 7 do 15 % končnega stroška oskrbe z električno energijo, pri odjemalcih na VN pa le med 3 do 4 %, dvig omrežnine ne bo imel pomembnega vpliva na končni strošek oskrbe z energijo. Največ prihranka lahko ti odjemalci ustvarijo z izbiro pravih strategij nabave in porabe električne energije.

Vse do sedaj prejete predloge, kakor tudi javno podana stališča nekaterih bolj izpostavljenih slovenskih strokovnjakov in vse predloge, ideje oziroma pobude podane na različnih sestankih smo skrbno analizirali. S posameznimi strokovnjaki smo se tudi osebno srečali in prediskutirali izpostavljena stališča oziroma predloge. Vse predloge in rezultate analiz smo validirali v okviru konzorcija, ki je pripravljal študijo oziroma z zunanjim presojevalcem in ugotovili, da za upoštevanje prejetih predlogov ni ustreznih podlag. Obenem pa smo na podlagi analiz ustreznosti metodologije v vmesnem času uveljavili vse spremembe za izboljšavo metodologije v delih, kjer so bile ugotovljene pomanjkljivosti. V obdobju treh let javnih predstavitev in strokovnega diskurza torej nismo identificirali pomanjkljivosti, zaradi katerih bi agencija morala bistveno spremeniti metodologijo. Kljub vsemu navedenemu smo na agenciji vedno pripravljene preučiti tudi morebitne nove predloge in pozive ter odločati na podlagi strokovnih argumentov. Prosim vas, da nam posredujete v vednost vse morebitne dokumente, ki se nanašajo na predmetno tematiko, saj dopisi, ki jih navajate, na agencijo niso bili naslovljeni. Zagotavljamo, da bomo vse tehtne navedbe strokovno preučili. Če ste navedbe omenjenih deležnikov že preučevali, vas prosimo tudi za vaše ocene njihovih argumentov.

Agencija bo še dalje, do začetka uporabe nove metodologije naredila vse potrebno, da bo vse deležnike dobro seznanila z razlogi za prenovo kot tudi s ključnimi novostmi in njihovimi učinki. Po začetku uporabe nove metodologije obračuna omrežnine pa bo agencija skrbno spremljala njene učinke in na podlagi strokovnih, preverjenih argumentov, ki bodo skladni s temeljnimi načeli določanja tarif za uporabo omrežij, metodologijo po potrebi dopolnjevala. Glede na vaše navedbe, da dobavitelji in elektrooperaterji še vedno niso dovolj pripravljene na uvedbo pa vam sporočamo, da

---

³ https://www.agen-rs.si/documents/10926/283610/EIMVComillas_DisseminationImpactAnalysis_20211201_v0.6.pdf/1596b195-daa7-47c9-9db2-0ca18d9aa410

smo na vse vpletene že posredovali povpraševanje o stanju, o vseh izvedenih aktivnostih in razlogih za morebitno odstopanje.

Na agenciji nas veseli, da ste prepoznali trud in strokovnost, ki sta bila vložena v proces priprave nove metodologije v zadnjih štirih letih. Želimo si in verjamemo, da bomo še naprej odlično sodelovali, saj lahko le skupaj, s sodelovanjem in medsebojnim spoštovanjem vlog in pristojnosti dosežemo najboljše rezultate oziroma zares učinkovit in pravičen zeleni prehod.

Lep pozdrav.

Direktorica:
mag. Duška Godina

Način pošiljanja:

- priporočeno s povratnico in po e-pošti na naslov gp.mope@gov.si